

Asia: VN/29701/2022

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Kyllä.

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Maksut ovat ymmärrettäviä. Maksujen oikeudenmukaisuudesta, katso lausunnon kohta: Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Kyllä.

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomainen Findata esittää, että normaalin tietoluvan (tietolupa 1 000 €) ja opinnäytetyöhön liittyvän tietoluvan (250 €) asiakasmaksuja ei korotettaisi vuoden 2022 tasolta.

Tietolupahakemuksen käsittelyssä menee huomattavan paljon työaika poimintojen määrittelyyn ja rekisterinpitäjien poiminta- ja kustannusarvioiden työstämiseen. Tähän asti noudatetussa prosessissa Findatan hakemuskäsittelijä on lähettänyt rekisterinpitäjille arvioitavaksi hakijan toimittamat poimintamäärittelyt. Usein poiminnan lopulliseen määrittämiseen on tarvittu hakemuskäsittelyn aikana useita Findatan hakemuskäsittelijän fasilitoimia neuvottelukierroksia hakijan ja rekisterinpitäjien välillä.

Findata muuttaa hakemuskäsittelyprosessia vuoden 2023 alussa käyttöön otettavan uuden tietolupahakemuslomakkeen myötä. Uudistetussa prosessissa Findata ohjeistaa hakijoita ja rekisterinpitäjiä neuvottelemaan poiminnan määrittämisen, toteuttamisen ja kustannukset jo

hakemuksen laatimisvaiheessa. Hakija voi toimittaa rekisterinpitäjän antaman toteuttamiskelpoisen poiminta- ja kustannusarvion hakemuksensa liitteenä. Uudella menettelyllä rekisterinpitäjän neuvontavelvoite hakijoille saadaan toteutumaan nykyistä paremmin ja hakemuksissa olevat poimintamäärittelyt toteutuskelpoisemmiksi. Sen myötä Findatan hakemuskäsittelijöiden poimintojen määrittelyä koskevan fasilitointityön odotetaan vähenevän ja tietolupasuoritteen kustannusvastaavuuden parantuvan.

Asiakkaiden maksettavaksi tulevat Findatan lupa- ja aineistonkäsittelymaksujen lisäksi rekisterinpitäjien pyytämät korvaukset aineiston poiminnasta ja toimittamisesta sekä tietoturvallisen käyttöympäristön käyttömaksut. Findatan lupamaksuihin ehdotetut korotukset heikentävät osaltaan edellytyksiä tehdä akateemista tutkimusta kohtuullisin kustannuksin. Suoraan rekisterinpitäjille maksettavat korvaukset aineiston poiminnasta vaihtelevat suuresti rekisterinpitäjittäin ja muodostavat tyypillisesti laskun suurimman osan (keskimäärin noin 80%). Maksut määräytyvät kutakin tiedot toimittanutta rekisterinpitäjää koskevien säännösten mukaisesti (toisilaki 50 §), joten Findata ei voi niihin vaikuttaa.

Siltanen Mervi
Sosiaali- ja terveystieteiden tietolupaviranomainen Findata